

Ongehoord misbruik

Dat de Accountantskamer het indienen van een tuchtklacht eerder kwalificeerde als misbruik van klachtrecht, kan ik mij niet heugen. Op de valreep van 2025 deed de tuchtrechter het.

De klager had in 2023 bij een schikking in een civiele procedure afgesproken de klacht in te trekken en deed dat ook, maar diende de klacht later alsnog in. De klager zegt dat er bij de schikking sprake was van 'dwaling', omdat zijn advocaat hem verkeerd zou hebben ingelicht. De klager voelt zich daarom niet gebonden aan de afspraak om de tuchtklacht in te trekken en de tuchtprocedure te stoppen. Die schikking trof hij met de curator van zijn zorgbureau.

Hoewel de accountant geen directe partij is bij de schikking, vindt de Accountantskamer de doorstart van de klager misbruik, omdat de accountant er na de schikking van uit mocht gaan dat de klager de klacht niet alleen zou intrekken, maar ook echt een punt zou zetten achter de tuchtprocedure. De tuchtrechter behandelt de klacht, met 34 onderdelen, daarom niet inhoudelijk. Dat is jammer, want de zaak leidt tot vragen waarop een antwoord van de tuchtrechter welkom was geweest. Ook vragen waarover niet is geklaagd, trouwens.

Bestuursverbod

De klager is eigenaar van een zorgbureau (BV) in Enschede. Hij haalt als dga zo'n 635.000 euro uit de zaak en koopt daar volgens dagblad Tubantia woonhuizen van, die hij exploiteert door kamers te verhuren aan derden. De curator vermoedt dat het faillissement het gevolg is van de privé-onttrekkingen en schakelt een forensisch register-accountant in voor nader onderzoek. De accountant rapporteert de bevindingen van zijn *quick scan* van de audit files op blanco briefpapier, zonder zijn naam of die van zijn kantoor te noemen. Als de curator hem vraagt het rapport te ondertekenen, antwoordt de accountant dat hij dat niet mag doen,

omdat hij "volgens de RA-beroepsregels eerst hoor en wederhoor etc." moet hebben toegepast met de dga en de huisaccountant, "omdat zij door dit rapport worden geraakt". De forensisch accountant voegt eraan toe dat curatoren zijn rapport ook "altijd" gebruiken als "hun eigen kennis en wetenschap". De curator mag van de forensisch accountant wél zeggen dat hij hem heeft ingeschakeld voor ondersteuning. Om elk misverstand uit de weg te ruimen, wijst de forensisch accountant er nog op dat daarom in de opdrachtbevestiging voor curatoren "altijd" wordt opgenomen dat de werkzaamheden worden uitgevoerd op instructie en onder verantwoordelijkheid van de curator en de documenten die de forensisch accountant opstelt "daarmee een uiting van de curator" zijn. Het kantoor van de onderzoeker "brengt geen eigen (deel)rapportage uit" met de uitkomsten van de werkzaamheden die de onderzoeker heeft uitgevoerd. Die werkzaamheden bestaan onder meer uit het verzamelen, analyseren en het verstrekken van gegevens. Wat de curator met de uitkomsten doet, is diens verantwoordelijkheid. Het is niet duidelijk wat er precies in de rapportage staat, nu de zaak niet inhoudelijk door de Accountantskamer is behandeld. In ieder geval gebruikt de curator het rapport in de civiele procedure tegen de dga en vermeldt daarbij dat de rapportage is opgesteld door de forensisch accountant. In die civiele procedure wordt de dga veroordeeld om alvast anderhalve ton te betalen aan de boedel en de rest van het boedeltekort aan te vullen als de omvang daarvan vaststaat. De rechter legt de dga een bestuursverbod op voor vijf jaar. In hoger beroep tegen dit vonnis treffen de curator en de dga de schikking over de tuchtklacht.

Professionele dienst

Omdat de accountant tot twee keer toe het woord "altijd" gebruikt, krijg ik de indruk dat hij vaker zijn hoedanigheid weglaat als hij rapporteert en de verantwoordelijkheid voor het gebruik van de bevindingen verschuift naar de opdrachtgever. Ik twijfel niet aan de goede trouw van deze en andere

forensisch accountants die deze werkwijze toepassen. De vraag blijft of zo'n 'anonieme' quick scan een persoonsgericht onderzoek is en hoor en wederhoor inderdaad is vereist volgens Handreiking 1112.

Forensisch accountant Dick van Onzenoort, voorzitter van de NBA-werkgroep Fraude, betreurt het dat de Accountantskamer niet is toegekomen aan een antwoord op deze vraag, zo schrijft hij in een reactie op de samenvatting van de uitspraak op Accountant.nl. Dat is te begrijpen. Daarom los ik een schot voor de boeg.

Accountantskamer

Zaaknummer 25/55 Wtra AK

Oordeel: niet-ontvankelijk

ECLI:NL:TACAKN:2025:75

Naar mijn mening voldoet de quick scan van de audit files aan alle elementen van de definitie van persoonsgericht onderzoek uit de handreiking. Het gaat hier om het verzamelen en analyseren van al dan niet financiële gegevens en het rapporteren van de uitkomsten. Ook betreft het hier het functioneren, handelen of nalaten van een (rechts-) persoon. En verifiërend zijn de werkzaamheden toch ook? Want waarom zou een curator (een deel van) de financiële administratie laten onderzoeken door een accountant, als de werkzaamheden en rapportage niet verifiërend zijn? De accountant levert in elk geval een professionele dienst, omdat er accountantsvaardigheden worden aangewend. Dus een deugdelijke grondslag voor de rapportage is nodig. Of daarvoor hoor en wederhoor moeten worden toegepast, hangt af van de omstandigheden. Ik zou zeggen: als het vermoeden bestaat dat iemand te veel geld uit de zaak heeft gehaald, is hoor en wederhoor geboden. Het is immers een ernstige verdenking.

Aanpassen?

Wat nu? Een overleggroep van forensisch accountants heeft in december 2025, vóór het verschijnen van deze tuchtrechtuitspraak, vergaderd over de afbakening met andere disciplines die financieel-forensisch onderzoek doen. De vraag dus waarvoor je staat als forensisch accountant. Maar ook of de accountantsregels wel voldoen, want "een tuchtklacht ligt altijd op de loer". Daarom staat voor een komende bijeenkomst het tuchtrecht op de agenda.

Mijn conclusie: zo lang de beroepsregels en handreiking ongewijzigd blijven, moet je als accountant je titel gebruiken als je een professionele dienst levert en voor oorzakenonderzoeken hoor en wederhoor toepassen. Of je titel inleveren. ←

‘Waarom zou een curator de financiële administratie laten onderzoeken door een accountant, als de werkzaamheden en rapportage niet verifiërend zijn?’